

Industriutvikling i Verdal. Alternativ til Ørin-Nord.

De siste åra har vi fått mye ny kunnskap som viser at utløpet av Verdalselva er et område med et meget rikt dyre- og planteliv. Kombinasjonen av en strategisk geografisk beliggenhet for fugler på trekk, et næringsrikt brakkvanns-elvedelta og utløpet av en av landets beste lakseelver, gjør Ørin til den viktigste nøkkelbiotopen for biologisk mangfold i regionen.

Ørin-Nord er et område regulert til industri som i sin helhet er plassert ute i elvedeltaet til Verdalselva. En utbygging av Ørin-Nord vil utvilsomt få en rekke negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet i området.

Slike elvedelta er nå en meget truet naturtype på grunn av en massiv utbygging av elvedelta langs hele kysten de siste 50 år. Ørin er det siste store, forholdsvis urørte, elvedeltaet som er tilbake i Nord-Trøndelag.

Det foreligger flere rapporter over det biologiske mangfoldet i området. Disse dokumenterer at området har nasjonale og internasjonale verneverdier. Deler av Ørin er også foreslått som Ramsar-område.

Vi er kjent med at Ørin-Nord ble regulert til industri i 1987. Vi har også forståelse for at Verdal kommune ønsker å kunne tilby nytt og attraktivt næringsareal. Vi mener likevel at det er en selvfølge at Verdal Kommune må vurdere andre områder til industriutbygging enn Ørin-Nord, på grunn av de store verneverdiene i elvedeltaet.

Verdal Kommune har til nå gjort en dårlig innsats for å vurdere alternativt areal. Vi vil derfor legge frem et forslag om å ta i bruk skogområdet sør for eksisterende Ørin-Industriområde til fremtidig etablering av ny industri. Vi kaller dette forslaget for Ørin-Sør. Området utgjør deler av det som i dag er Fættaskogen. Den strekker seg fra E6 mot Havfrua, og grenser opp mot eksisterende industriområde. (se vedlagt kart)

Ørin-Sør berører ikke dyrket mark eller bygninger, og det er lite brukt til friluftsførmål.

Vi mener faktisk at bruk av Ørin-Sør har en rekke praktiske og økonomiske fordeler framfor å fylle ut Ørin-Nord til industri. Vi nevner i korte trekk noen av fordelene.

Kommunikasjon

Ørin-Sør ligger helt inn til E6, og eksisterende sidespor av jernbanen går gjennom området. Avstanden til Verdal Havn er like kort, eller kortere enn fra Ørin-Nord. Avstanden fra Ørin-Nord til eksisterende havn er fra 1 km til 1,7 km. Dette målt i luftlinje rett gjennom området til Aker Verdal. Fra Ørin-Sør er avstanden til Verdal Havn fra 100 meter til 1,6 km. Området mellom havna og Ørin-Sør er i dag åpne områder som lett lar seg tilpasse nødvendig kommunikasjon.

Avstanden fra kalkforekomstene i Tromsdalen er ca. 2,5 km kortere til Ørin-Sør. Dessuten trenger ikke eksisterende industriområde krysses før man kommer dit.

Spesielt verdt å merke seg er at alle veier og evt. jernbane til og fra Ørin-Nord vil legge beslag på eksisterende industriareal. Dette vil legge begrensninger i aktiviteten på deler av Aker Verdal sin tomt.

Naturverdier

Ørin-Sør har ingen vesentlige biologiske verdier, og det ligger i god avstand til Rinnleiret Naturreservat og Havfrua Friområde. En utbygging av dette området vil derfor være lite konfliktfylt.

Alle store industrikonserner har i dag klare miljømålsettinger. En oppfylld av Ørin-Nord vil skape internasjonal oppmerksomhet rundt norsk miljøpolitikk. Større bedrifter ønsker ikke å bli forbundet med slike miljøsynder, og de vil foretrekke alternativer til Ørin-Nord.

Ørin-Sør vil derfor fremstå som et mer attraktivt område for miljøbevisste bedrifter.

Store utbygginger vil kreve en konsekvensutredning (KU). En KU sannsynligvis bli langt mindre omfattende ved Ørin-Sør enn ved Ørin-Nord.

Vi vil også poengtere at det pågår en KU for mudring av Ørin-Nord, og det er uvisst hvilke restriksjoner dette vil ha for en oppfylld av molo-området.

Økonomi

En oppfylld av Ørin-Nord skal skje ved mudring. Kostnaden er antydning til ca. 30 mill. kroner, og det er planer om å bruke et firma fra Nederland til oppgaven. Pengene går altså ut av landet.

En tilrettelegging av Ørin-Sør vil etter våre vurderinger bli langt billigere enn mudring av Ørin-Nord. Dessuten vil pengene som brukes på Ørin-Sør gå til lokale aktører. Dels til grunneiere og dels til lokale entreprenører. Dette vil gi lokal sysselsetting og penger tilbake til kommunen.

En annen fordel ved Ørin-Sør er at arealet der kan utbygges etter behov. Ved Ørin-Nord er det derimot nødvendig å mudre alt arealet i en operasjon.

Kostnadene til utbygging av veier til Ørin-Nord vil også bli betydelig større enn for Ørin-Sør pga. den avsides beliggenheten til Ørin-Nord.

Areal

Arealet ved Ørin-Sør er tilnærmet like stort som Ørin-Nord.

Ved Ørin-Sør er det også videre utvidelsesmuligheter for et tenkt behov langt frem i tid. Ved Ørin-Nord er denne muligheten ikke tilstede.

Klima

Ørin-Sør vil ligge langt mer avskjermet mot vær og vind enn det som er tilfelle ved Ørin-Nord, som er svært utsatt for sterk vind og sjøsprøyt.

Ved sterk vind og springflo går sjøen over ytre deler av eksisterende molo, noe som vil kreve en betydelig heving av moloen.

Reiseliv

Området Ørin-Nord er pr. i dag ett av landsdelens rikeste områder for fugl. Beliggenheten nær E6 er perfekt for tilrettelegging for opplevelsesturisme. Dette bør brukes av Verdal Kommune i markedsføringen av kommunen som et reisemål. Det faktum at naturopplevelsene ved på Ørin er størst tidlig om morgenen, bør kunne få en del turister til å legge overnattningen til Verdal på sin reise nordover i landet.

Etter en oppfylling av Ørin-Nord er det usikkert om kvalitetene til området vil være gode nok til en slik stoppeffekt.

Moloen

En stor streinmolo omkranser Ørin-Nord. Innafor moloen ligger mudderflatene og den opprinnelige strandlinjen som før moloen ble lagt ut. En fjerning av moloen er ønskelig for at elvedeltaet skal få utvikle seg naturlig i fremtiden.

Moloen er også et svært skjemmende element i landskapet.

Moloen lar seg fjerne uten kostnader for det offentlige. Verdien av steinmassene gjør det lønnsomt å ta fra stein fra moloen fremfor å sprengne den ut fra et steinbrudd. Lokale entreprenører ønsker gjerne å ta i bruk steinmoloen til fyllmasse. Det mest økonomiske blir derfor å fjerne moloen helt fra Ørin-Nord fremfor en forskyvning i området.

Et aktuelt tiltak som krever slike steinmasser er den planlagte utvidelsen av Verdal Havn og småbåthavna.

Andre momenter

En sementfabrikk er tiltenkt plass ved Ørin-Nord. En like aktuell plassering av en slik fabrikk bør være i Tromsdalen, der råstoffet finnes. En slik fabrikk er forespeilet tidligst i 2010. Arealbehovet til Verdal Kommune ligger derfor langt frem i tid, og deler av arealbehovet er høyst usikkert.

Et alternativ med en mulighet for en trinnvis utbygging, slik som ved Ørin-Sør, er derfor å foretrekke.

Konklusjon

Verdal Kommune vil på sikt være tjent med å velge Ørin-Sør fremfor Ørin-Nord.

Elvedeltaet bør utnyttes med de unike naturverdiene som ligger der i dag. Det vil lokalbefolkningen, reiseliv og annet næringsliv være best tjent med. Kommunen har også klare forpliktelser til å bevare et område med så store naturverdier.

Verdal kommune bør derfor starte en prosess med omregulering av arealene ved Ørin-Nord og Ørin-Sør.

Verdal 17.10.01

NOF avd. Nord-Trøndelag Norske Lakseelver Verdal Naturforum

Halvor Sørhuus Stian Stensland Lars Håkon Bjugan

Sign. Sign. Sign.

Vedlegg: Plankart med Ørin-Sør inntegnet.